

Ministrstvo za okolje in prostor
Polona Rifelj, ministrica
Dunajska cesta 48
1000 Ljubljana

VEGOVA 8
1000 LJUBLJANA
SLOVENIJA
+386 1 24 20 670
ZAPS@ZAPS.SI
WWW.ZAPS.SI

Z APOBUVA POBUJA ZAPS ZA STROKOVNI DIALOG OB ZAČETKU MANDATA

24. JUNIJ 2026
V LJUBLJANI

Spoštovana gospa ministrica mag. Polona Rifelj,

V imenu Zbornice za arhitekturo in prostor Slovenije vam ob začetku mandata čestitamo za imenovanje ter vam želimo uspešno, odgovorno in preudarno vodenje resorja, ki je za kakovost prostora, varnost grajenega okolja in dolgoročni razvoj države izjemnega pomena.

ZAPS je poklicna zbornica pooblaščenih arhitektov, krajinskih arhitektov in prostorskih načrtovalcev. Naši člani vsakodnevno delujejo na področjih prostorskega načrtovanja, projektiranja, dovoljevanja, gradnje, varstva javnega interesa in odgovornosti do naročnikov ter uporabnikov prostora. Dobro poznamo tako prednosti veljavnega sistema kot tudi težave, ki se v praksi ponavljajo in ovirajo kakovostno, učinkovito ter pravno varno vodenje investicij. Prav zato želimo z Ministrstvom za okolje in prostor vzpostaviti konstruktiven dialog tudi v tem mandatu vlade.

V okviru delovanja zbornice, posebej v skupini za gradbeno zakonodajo, že dlje časa opozarjamo na več sistemskih težav, ki bi jim bilo po našem mnenju treba nameniti več pozornosti. Z ustreznim naslavljanjem teh izzivov bi namreč lahko odločilno vplivali na skrajšanje postopkov za pridobivanje gradbenih dovoljenj in zmanjšanje administrativnih bremen, kar je eden ključnih izzivov, ki ste jih izpostavili v svojem programu. Pri tem smo vam kot stroka lahko v pomoč.

V Sloveniji se gradbena zakonodaja zelo pogosto spreminja; v povprečju se na primer Gradbeni zakon spremeni približno vsaki dve leti. Čeprav je nov zakon sprejet, njegova uporaba v praksi pogosto ostaja negotova, saj manjkajo izvedbeni predpisi ali pa ti niso dovolj jasni. Posledica so različna ravnanja upravnih organov, občin, investorjev in drugih udeležencev, tudi projektantov, kar vodi v podaljševanje postopkov, dodatna tveganja in manjšo pravno varnost. Za ilustracijo obsega teh težav izpostavljamo na primer pomanjkanje predpisa za merjenje površin v stavbah.

Stroka podpira zakonodajne spremembe, vendar le takrat, kadar so potrebne in dobro utemeljene. Menimo, da je treba krovno gradbeno in prostorsko zakonodajo spreminjati previdno, premišljeno in z jasno presojo učinkov. Sistem, ki se

IDENT ŠT. ZA DDV
SI10754938
MAT. ŠT. 1913433

prepogosto piše na novo, ne omogoča zanesljive prakse, ne gradi zaupanja in ne prispeva k hitrejšim postopkom. Po naših raziskavah je to tudi eden od razlogov, zakaj postopki v resnici trajajo dlje. Menimo, da bi bilo smotrno najprej odpraviti zaznane izvedbene vrzeli, uskladiti podzakonske akte, poenotiti razlage osnovnih terminoloških pojmov s področja graditve ter izboljšati koordinacijo med resorji.

Pomanjkanje ali zastarelost podzakonskih aktov, na katere napotujejo krovni predpisi s področja graditve in ki so nujni za njihovo učinkovito izvajanje, predstavlja veliko težavo. Ob tem dodatne zaplete povzročajo tudi navzkrižja med gradbeno in prostorsko zakonodajo ter predpisi drugih resorjev. Posamezni cilji teh resorjev so sami po sebi legitimni, vendar neusklajeni postopki, različni roki, nejasne pristojnosti in podvajanje zahtev otežujejo izvedbo kakovostnih projektov ter ustvarjajo nepotrebno administrativno breme.

Poleg teh tem bi radi izpostavili tudi vprašanja glede eGraditve, projekta mentoriranja mladih kadrov, projekta spremljanja javnih naročil in ureditve področja občinskih urbanistov.

ZAPS predlaga, da ministrstvo v začetku mandata vzpostavi redni strokovni dialog s predstavniki zbornice in drugih ključnih deležnikov s področja prostora in graditve. Verjamemo, da lahko stroka s konkretnimi izkušnjami iz prakse prispeva k boljšim rešitvam, predvsem pa k predpisom, ki bodo jasni, izvedljivi, medsebojno usklajeni in usmerjeni v kakovost prostora ter bodo posledično prispevali tudi k hitrejšim postopkom pridobivanja gradbenih in drugih dovoljenj.

Veseli bomo možnosti za uvodno srečanje, na katerem bi vam lahko podrobneje predstavili ključne ugotovitve ZAPS na področju gradbene in prostorske zakonodaje ter predloge za njihovo postopno reševanje. Prepričani smo, da je mogoče z odprtim, strokovnim in stalnim dialogom doseči pomembne izboljšave brez nepotrebne destabiliziranja sistema.

Spoštovana gospa ministrica, prepričani smo, da je ključ do uspešnih in trajnostnih prostorskih rešitev v povezovanju politike in stroke. Želimo si, da bi pri uresničevanju svojih programskih ciljev v polni meri izkoristili znanje in izkušnje, ki jih združujemo v pristojnih zbornicah. ZAPS je kot eden ključnih partnerjev pripravljena na dejavno, strokovno in odgovorno sodelovanje.

Lepo vas pozdravljamo,

Uskladil:

Jure Henigsmann,
mag. inž. arh.
član upravnega odbora

Zbornica za arhitekturo
in prostor Slovenije:

Jernej Prijon,
univ. dipl. inž. arh.
Predsednik